

rani. Slavnost je otvorila učiteljica gđ. Majcen z govorom o pomenu državnega praznika. Nato so šolarji zapeli nekaj domoljubnih pesmic, bile so sicer lepe, a preveč umetne, ter nastopili s telovadnimi tčkami. — Dne 9. dec. sta nad Vidmoserjevo gostilno v Vuhredu trčala skupaj avto g. Toplerja iz Vuhreda, ki je peljal sedem potnikov na postajo, in pa avto g. Vrenčurja iz Mariburga, ki je vozil s postaje. Avto g. Toplerja je dobil precejšnje poškodbe, oba šoferja lažje, a potnikom se ni ničesar pripetilo, mogoče da so prestali nekaj strahu. — Katoliško prosvetno društvo je 8. decembra imelo občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika g. Vinko Hajnc, posestnik v Zgornji Vižingi. Ostali odbor je v glavnem nespremenjen.

Sv. Martin na Pohorju. Povsem nepričakovano se je dne 8. decembra nagloma razširila žalostna novica, da je preminul tukajšnji posestnik, gostilničar in trgovec g. Ivan Koren. Smrt ga je zgrabila po dvomesečni mučni bolezni po povratku iz graške klinike. Njegovo truplo je bilo položeno na mrtvaški oder v rojstni hiši, katera stoji na prijaznem griču pri cerkvi sv. Marjete nad Slov. Bistrico. Pred hišo žalosti se je na dan pogreba 10. decembra poslovil od rajnega g. Križan iz Šentovca. Pogreb se je vršil v Slov. Bistrico ter ga je vodil vč. g. župnik Šolinc Ivan ob asistenci č. g. prof. Bogoviča in domačega č. g. kaplana Vodeba. G. župnik se je pri odprtem grobu poslovil v ganljivih besedah od rajnega Ivana ter orisal njegovo neumorno delavnost v stanovskem poklicu ter tudi njegove zasluge za vero in državo, ki ga je bila odlikovala z zlato kolajno. Zapušča užaloščeno soprogo in 10 otrok. Prvi sin Ivan služi pri planinskem polku kot podporočnik v Škofji Loki, drugi Alojzij obiskuje 8. razred realne gimnazije v Mariboru, ostalih osem pa žaluje z materjo doma. Nadalje se je poslovil od rajnega g. šolski upravitelj in načelnik gasilnega društva v Šmartnem na Pohorju Anton Podvršnik. Ker je bil rajni član gasilnega društva in njegov dolgoletni blagajnik, so ga spremila na zadnji poti gasilna društva Sv. Martin in Slov. Bistrica in Zgornja Polskava v največjem številu. Smrt Ivana Korena je bridko zadela ne samo njegovo rodbino, ampak tudi nas Šmarčane. Blagi rajni naj po-

čiva v miru! Težko zadeti rodbini naše srčno sožalje!

Šmartno na Pohorju. Nedavno nas je zapustila vrla učenka Ivanka Pliberšek, po domače Fajdigovcova, stara komaj 9 let. Jako si je želela sv. popotnice, katera želja se ji je tudi izpolnila. Kako lepo je njena čista duša odplula k Bogu v večnost! Reš pravi angelček! Na njeni sedmini smo nabrali za novo mariborsko bogoslovje 80 Din. Bog povrni darovalcem! Da bi le še bilo pri nas kaj dosti posnemovalcev!

Marija Reka. Dne 15. decembra smo ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev od blizu in daleč izročili materi zemlji truplo dne 13. t. m. umrlega prevžitkarja Fr. Dolinarja, po domače Vrankarja. Pokojni je bil izrazita osebnost v naši občini in župniji. Rojen je bil pred 78 leti v sosednjem Šmihlavžu, pa se je kot krojač tukaj oženil, si kupil malo posestvo, ki ga je pa prav kmažu z nakupom zemlje znatno razširil. Bil je priljubljen krojač, ker je delal poceni in trpežno. Pri tem pa je ostal skrben in umen poljedelec. Občani so mu zaupali in ga povzdignili do najvišjih časti: župana in načelnika krajevnega šolskega sveta. Zato mu je tudi sedanjí občinski odbor izkazal posebno čast s polnoštevilno udeležbo pri pogrebu. Pokojni je bil globokoveren katoličan stare korenine in vnet častilec Matere božje. Pred kakimi 15 leti je začel prihajati »Slovenski gospodar« v njegovo hišo in ni prenehal do današnjega dneva. Ostal je vedno zvest Mohorjan, pa tudi nabožni listi so prihajali v njegovo hišo. Svoje otroke je lepo oskrbel, jim zapustil nezadolženo posestvo in še precej gotovine, kar je dandanes, vsaj tukaj, izvanreden slučaj. Bil je pač vzgled skrbnega, varčnega, krčasnkega gospodarja. Naj v mrtu počiva!

Marija Reka. O nobeni reči se dandanes toliko ne sliši, ne piše, ne bere po raznih časnikih, kot o tej nesrečni krizi. Saj še pravzaprav ne vemo, kaj to pomeni: kriza; čutimo jo pa na vseh koncih in krajih. Mi bi jo označili z besedo stiska, pomanjkanje vsega potrebnega. Letošnja suša je povzročila, vsaj tukaj, pomanjkanje vseh življenjskih potrebščin: ni se obnesla pšenica, ne rž, ne ječmen, ne oves, tudi koruza je slabo odrezala. Fižol v suši večinoma dobro obrodi, so ga tudi ne-

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj zjutraj dosežete normalno lahkotno izčistitje, če vzamete prejšnji večer 2-3 dražje ARTINA. Dobilo se v vseh lekarnah. Vsebinska škatlice po Din 8.-

ARTIN

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

kateri res precej dobili, drugim so ga pa deloma ali popolnoma zajci uničili, kakor hitro je polukal iz zemlje. Primanjkuje krme za živino in za svinje. Kaj čuda, da gledajo gospodarji in zlasti družinski očetje s strahom v bodočnost. Prehrane ne bo, sredstev za nakup pa tudi ne; saj nimamo niti davkov in zavarovalnine s čim plačati. Glejte! To je stiska, to je kriza. Bog nam pomagaj! — Radi denarne stiske smo tudi naročnino za Mohorjeve knjige bolj počasi skupaj spravljali; zato nas ima Koledar samo 35, četudi nas je v resnici 41. Take zmote v številkah so najbrž tudi po drugod in dejanski padec je gotovo manjši, kot je v Koledarju.

St. Peter pri Mariboru. Pretečeni teden v torek smo pokopali 77letno Kronvogel Antonijo iz Stamberga. Po daljši bolezni je sledila pred par leti umrlemu možu, s katerim je leta 1928 obhajala zlato poroko. Naj v miru počiva. — Na novega leta dan imajo šentpeterski fantje kot običajno zjutraj skupno cerkveno pobožnost s skupnim sv. obhajilom. Naj ta dan ne manjka prav nobenega šentpeterskega fanta! Lep in srečen začetek, tudi takšen konec. — Prosvetno društvo vabi vse šentpeterčane na zanimivo predavanje, ki bo na novega leta dan popoldne po večernicah v samostanski šoli.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Tukaj je zatisnila v Gospodu oči blaga žena, dobra mati in gospodinja Marija Kraner. Možu Antonu in otrokom naše sožalje, rajni svetila večna luč! Srčna zahvala vsem, ki so blagopokojno

ko živel, je moral svoje zgodovinsko letalo prodati mestu Detroit. Letalsko šolo, na kateri je podučeval, so zaprli in povrh je W. Brock še zbolel. Zapuščila ga je čela okoličca. Tri dni se je mučil Brock v čikaški ubožnici in nato je umrl. Časopisje je o njegovi smrti poročalo le prav skromno. Brock je bil rojen v Detroitu, je bil nekaj časa ponos svojega rojstnega mesta, a je umrl kot tujec v čikaški ubožnici.

Koliko je na vsem svetu univerz vseučilišč?

Po vsem svetu je 220 univerz. V sami Evropi jih je 130, te pa se razdelijo med posamezne države tako: Nem-

je drugim, njemu je vse uživanje v tem, ponarediti nekaj, o čemur so uverjeni na najvišjem mestu, da je njihova umetnost monopol — dobesečno vzeto!

Kot slikarski učenec nisem zaupal potvorb nikomur, niti lastni materi ne. Po končani učni dobi bi se naj bil podal po mojstrovem naročilu na daljše potovanje po svetu, da bi še videl nekaj več in izpopolnil svoje enkrat na plan poklicane slikarske talente.

Komaj sem držal v rokah pomočniško spričevalo, se me je oprijela strast ponarejevalca s tako silo, da sem zavrgel vse mojstrove nauke in nasvete ter se podal v svoj rojstni kraj k materi. Obiskal sem dom pred božičnimi prazniki. Ne morem vam opisati, kako veselje me je prevzemalo, ko sem stisnil sedaj temu in onemu siromušnemu sorojaku petak v roke. Vsi kočarji so se za taisti Božič na novo oblekli, obuli, si pogrnili mize in pili na moje zdravje. Postal sem jim bog in to mi je bilo dovolj zahvale. Nobeden me ni izdal, potvorb niso prepoznali.

Največji križ z navadnimi sirotami je pač ta, da nobeden ne pozna prave mere. Enkrat nasičene, napojene in oblečene reve, so prosile vedno novih dobrot. Nikdo se pa ne spreobije tako naglo kakor revež. Pijan postane bahav, blebetav in,

pozvan na odgovor, bo on prvi, ki bo pokazal s prstom na dobrotnika kot na hudodelca, katerega naj mesto njega primejo in zaprejo. Slika pijanosti, blebetavosti in baharije se je začela vedno bolj pojavljati v rojstnem kraju in radi tega sem zginit liki kavra.

Kar sem storil doma, sem ponovil še na več krajih. Na dušo zakleto vam povem, da sem hotel le zadostiti s potvarjanjem prirojeni strasti in pomagati bednemu človeku, ki je bil prepričan, da so me poslala v to solzno dolino sama nebesa.

Raj sem užival sam pri sebi, ako sem bil pri kakem kmetiču kje v čumnati skrit in sem delal sam zase in se je tresla cela okolica za mojo varnost.

S časom pa se je ponovila povsod med od mene obdarjenimi slika pijančevanja ter raznašanja skrivnosti, dokler me niso prišli in sem presedel 1 leto v zaporu.

Po prestani kazni so pa tudi gospodje znali: fant se na svobodi ne bo poboljšal, škoda zanj. Spametovala ga bo sila in nemožnost, da bi se pečal s potvarjanjem na nedovoljen in kazniv način. Poznali so moje izredne zmožnosti in hočeš nočeš, moral sem na Dunaj v državno tiskarno za tiskanje bankovcev. Tukaj mi je bila dolž-

obiskovali na bolniški postelji in so ji posodili zadnjo pot!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Pred kratkim so bile odpeljane zadnje jabolke in je sedaj jabolčna trgovina končana. Mnogim je bilo saj nekoliko pomagano in smo zadelali največje luknje. Kdor pa nima veliko sadnega drevja, je naravnost revež. Sedem prekupcev je sadje nakupovalo in je bila kupčija zelo živahna. Cene nas seveda niso zadovoljile, pa bolje nekaj nego nič. Take rodovitnosti se sta rejši ljudje ne pomnijo, kot je bila letos. Sadno drevje nujno rabi pomoči, da nam bo čez dve leti lahko zopet rodilo. Pognojimo torej to zimo naše sadovnjake. Mislimo na precep-ljanje spomladi. Sedaj vemo, katere sorte so najboljše za trgovino. Vsak prazni prostor zasadi, ker sadjarstvo se bo tudi v bodoče izdaten vir naših dohodkov. Naši domači drevesničarji: Franc Zemljic na Ročici, Miha Senekovič v Trsteniku in Janez Kraner na Ščavnici imajo v svojih drevesnicah dovolj lepega blaga na razpolago. Tudi pri kmetijskih podružnicah se še vedno sprejemajo naročila. V nekaterih sadovnjakih je videti dosil-lima. Odstranite vendar te škodljivce, ker bo do sicer orožniki te »sajgarje« vzeli na muho. — Sedaj z velikim veseljem prebiramo Mo-horjeve knjige. Kdor se jih želi, jih dobi v župnišču. — »Slovenski gospodar« prihaja v 228 hiš: na pošto Sv. Benedikt 188 iztisov, na pošto Sv. Trojica 15 in na pošto Sv. Ana 3 iztisi in na pošto Gornja Radgona 22 iztisov. Naša župnija pač ni med zadnjimi, kar se tiče števila naročnikov. Oglasite se še novi ce-loletni naročniki. Položnice vedno dobite v župnišču. — Izseljeniška nedelja nam je po-kazala, da so benediški rojaki raztreseni po severni in južni Ameriki, po Francoskem in Nemškem, po Nemški Avstriji, na Bolgarskem in po mnogih krajih Jugoslavije. Nekateri so se v tujini žal že izneverili veri očetov. Ali so še zvesti Slovenci, pa je tudi veliko vprašanje. Neusmiljena tujina, koliko ljudi nam požre! Naši starši morajo otroke vzgajati v odločno verskem pa tudi v odločno narodnem duhu, da bodo lahko vztrajali med svetom v verski in narodni zvestobi. — Knjižnica naše-ga bralnega društva je dobila lepo število no-vih knjig. Radi si jih izposojate, sedaj je čas branja. Lepo vspodbudno berilo je zelo

plemenita zabava. Mlad človek, ki rad čita dobre in poučne ter zabavne knjige, resno misli o svoji bodočnosti, se varuje krivih po-tov in slabe tovaršije ter si z veliko vnemo pridobiva ono znanje, ki ga bo nujno rabil, ko bo samostojen gospodar.

Negova. Tukaj je umrl najstarejši župljan naše fare Franc Marinič. Blagopokojni je bil dolgo vrsto let poštar pošte pri Sv. Urbanu p. Ptuj. Dosegel je visoko starost 90 let. Pred nekaj leti se je preselil k Negovi, k svoji hče-ri Juliki in tukaj prebil jesen svojega življe-nja. Pogrebni spreved je vodil sorodnik bla-gopokojnega, vlč. g. monsignor Lovrec iz Lju-tomera. Naj mu bo naša zemljica lahka! — Baš te dni smo končali gospodinski tečaj, ki ga je zelo spretno vodila gđ. Premrou z gđ. Mlakarjevo. Spet 13 absolviranih kuha-ric! Upajmo, da te mlade kuharice ne bodo povečevale brezposelnosti v kuharskem po-klicu!

Sv. Trojica v Halozah. V Dolni je zaspala v Gospodu dne 19. decembra blaga žena, do-bra mati ter skrbna gospodinja Neža Jus. Za-pušča žalujočega moža in 5 nepreskrbljenih otrok. Preostali izrekajo zahvalo vsem, ki so izkazali blagopokojni zadnjo čast. Rajni daj Vsemogočni večni mir, možu in otročičem na-še sožalje!

Št. Janž pri Velenju. (Fantje iz Št. Janža pri Velenju.) Skoraj v vsaki številki našega »Slovenskega gospodarja« čitamo kakšen do-pis iz našega kraja, a od fantov redko kedaj. Pred kratkim se je tukaj poročil Lednik Lo-vro, rudar, pa tudi član tukajšnjega Prosvet-nega društva. Za tovarišico si je izbral v škalski župniji pridno in vrlo mladenko. Ze-nin se je večkrat udeleževal na našem odru. Želim, da bi užival obilo sreče v tem novem stanu. — Prišel je čas, ko nam je treba po-gnojiti in osnažiti naša sadna drevesa. Tu pa tam se kakšno drevo posuši, nekatere veter odmaže, druga pa rastejo kvišku. Tako je pa tudi z nami fanti. Mi smo čvrsta drevesa, naš steber je prosvetno društvo, v katerem lepo napredujemo. Letos smo popravili dvorano in v tej novi Slomšekovi dvorani smo že proizvajali igro »Pri kapelici«, ki je prav le-po izpadla. Želim, da bi v prihodnjem letu še več fantov pristopilo k našem društvu. Čim večja bo moč, tem lažje bomo napredo-

vali. V društvu se človek izobrazuje, ker je dandanes izobrazba potrebna vsakemu člove-ku, posebno za nas fante, da bomo nekoč na-predni in varčni gospodarji. Vam fantom pa kličem: Le tako naprej, ne ustrašite se, am-pak se pridno udeležujte naših sestankov. Bog živi! — Fant prosvetnega društva.

Šmarje pri Jelšah. Pa še to poročaj, ti naš ljubi »Slovenski gospodar«, da smo pri nas tudi v zahajajočem letu vkljub krizi in stiski zidali. Naš Katoliški dom si je preuredil svoj oder in dvorano ter si prizidal dve prepotrebni sobi, katere smo slovesno blagoslovili ob priliki Slomškove akademije dne 2. oktobra. Nad Šmarjem si je Regorškov sosed, mizar-ski mojster, na pogorišču stare postavil prav lično novo hišico. V trgu ob potoku tik deka-nijske cerkve že obratuje pekovski mojster Mavrin v svoji novi enonadstropni hiši. V kotu okrajne in pa stare »rimske« ceste pred gradom Jelše pa se dviga tretja nova hiša, ki si jo je pozidal naš drugi pekovski mojster Završki. V novih domovih jim želimo veliko sreče in blagoslova, sv. Florjana pa prosimo, naj nas varuje časnega in večnega ognja!

Videm ob Savi. Najprvo, kar bom povedal, je to, da tudi pri nas razsaja kriza, beračev je pa vse polno, da že ne vemo, kam z njimi. Tudi sv. Miklavž se je oglašil pri nas v dvo-rani in obdaril precejšnje število otrok in od-raslih. Pa tudi smrt pri nas pobira in nič ne izbira. Umrl je g. Kužnik, mesar in gostilni-čar, vsepovsod priljubljen. Za njim je legla v prerašni grob gospa Vahčić, priljubljena po vsej okolici kot vzorna krščanska mati. Pred dnevi smo pa pokopali gospo Tramšek, učiteljico v pokoju. Naj počivajo v miru!

Vojaške zadeve.

Odsluženje roka pri mornarici. S. V., Zgor-nje Hoče. — Potrjeni ste k pehoti na 18 me-secev, želite pa odslužiti vojaški rok pri mor-narici. — Prošnjo za prevod iz pešadije k mornarici, kolekovano s 5 Din, naslovite na pristojni vojni okrug; opozarjamo pa, da tra-ja službeni rok pri mornarici 24 mesecev.

Hranilec, Poljčano. Odsluženje roka. — Na vloženo prošnjo za vpoklic na odsluženje ro-ka v stalnem kadru se niste prejeli poziva.

nost, da sem kazal v dejanjih najvišjim gospo-dom, kako in kaj sem se izvežbal kot samouk. Občudovali so me, poverjali mi najbolj izvirne ter najtežavnejše naloge, vse sem storil, kar so tirjali od mene; a onega notrajnega zadoščenja, katerega sem užival s polno dušo kot ponareje-valec, na Dunaju nisem okusil nikdar več. Lepo sem zaslužil, pa kaj denar meni, ko sem ga sam delal in več kot jesti in piti itak človek ne more. Ko mi je bilo enkrat dovoljeno, kar mi je bilo prej zabranjeno, je zgubilo zame vso mikav-nost. Užival sem še v tuhtanju, poslati v promet bankovce, ki bi bili količkaj zasigurani napram ponarejevalcem. Tudi glede tega prizadevanja sem se prepričal, da to, kar zmore ena oseba — druga še lažje za njo!

Zresnila me je in potegnila na plan poštene-ga življenja žena, ki me je oblagodarila z deco. Še le cilj družine je potlačil v meni hlepenje, da bi naj veljal za tihotapski službi ponarejevalca v okolici siromakov za nekako nadnaravno bitje.

Zaupali so mi v tiskarni eno od vodilnih mest, katerega pa nisem nikdar zlorabil v želji: moje potomce naj spremlja skozi življenje pošte-nost. Pa še enkrat vam zaupam: brez žene in brez otrok bi jo bil prej ali slej potegnil še s tako do-

brega mesta, se pomešal med ljudi dvomljive prošlosti in končal v — kaznilnici!

Stari moji rojaki vejo dobro, kaj sem znal še kot pastir s štirjačami, kako sem pomagal doma-čim siromakom s petaki kot slikarski pomočnik in kaj bi še le lahko kot dolgoletni dunajski go-spod v za državo najvažnejšem zavodu. Čudim in zopet se čudim, da se me še ni doslej niti eden dotaknil z vprašanjem, če še znam delati denar in če ne bi hotel osrečiti njega kot starega znan-ca s svoje za kmeta največjo umetnostjo.

Pomnite pa, da je ponarejanje prirojena strast in jaz sem eden onih redkih, ki strasti ni podlegel kot dosmrtni zločinec samo radi tega ne, ker mu je bila družina nad strastjo!

Naša nova povest:

„Skrivnostni studenec“

prične s prihodnjo številko. — Naročite pravočasno „Slov. Gospodarja!“

čija jih ima 23, Fran-cija 20, Italija 22, An-glija 12, Irska 3, Špa-nija 10, Švica 7, Avst-rija 4, Čehoslovaška 3, Poljska 5, Jugoslavija 3 itd. Amerika jih ima nad 60, ki pa niso vse na tako visoki stopnji kakor evropske.

Valuta za turiste.

V Angliji se je rodila misel valute za turiste (hrilolazce). Ta denar naj bi bil enoten za vse dežele in naj bi se vnovčeval povsod, kjer je razvit tujski promet. Posebna turistična se-ja v Nici januarja leta 1933 bo obravnavala predlog podrobnejše in bo skušala rešiti to na-logo, ki je prav tako nujna, kakor medna-rodna.